

NOWY DZIENNIK

W Y D A N I E

10
REGIST

W I E C Z O R N E

C Z A S N A G L I !

Nocna demarche przedstawicieli mocarstw u Benesza
Jednodniowa zwłoka w wyjeździe Chamberlaina
do Hitlera

Londyn. 21. 9. PAT. Posłowie brytyjski i francuski w Pradze przyjęci byli razem o godz. 2,15 nad ranem przez prezydenta Benesza, któremu wskazywali na konieczność przyspieszenia przez Czechosłowację odpowiedzi. — Ostrzegając, że czas nagli, przedstawiciele obu krajów zalecali w imieniu swoich rządów przyjęcie propozycji mocarstw. Posłowie prosili Benesza o udzielenie odpowiedzi dziś w południe. Rozmowa posłów brytyjskiego i francuskiego z prez. Beneszem trwała do godz. 3,30 nad ranem.

Niezwłocznie potem rozpoczęło się posiedzenie komitetu politycznego gabinetu czeskiego pod przew. prez. Benesza. Narady trwały do 6 nad ranem. Następnie rozpoczęły się obrady całego gabinetu przy udziale wszystkich członków rządu. Obrady trwały jeszcze o godz. 8 rano.

* * *

Londyn, 21. 9. PAT. Rząd brytyjski przez swego posła w Pradze powiadomił wczoraj późnym wieczorem rząd czechosłowacki, że doradza, aby wycofana została nota, złożona rządowi brytyjskiemu i francuskiemu w odpowiedzi na propozycje obu tych rządów. — Rząd brytyjski wychodzi z założenia, że ustęp w nocy czechosłowackiej, dotyczący powołania się na układ arbitrażowy czechosłowacko - niemiecki z tytułu traktatu w Locarno i propozycja odesłania sporu czechosłowacko - niemieckiego do Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w Hadze nie nadają się do konkretnego rozpatrzenia.

Dalsze kroki rządu brytyjskiego uzależnione są od decyzji Pragi co do żądania brytyjskiego dokonania zmian w nocy czechosłowackiej.

W każdym razie spotkanie premiera Chamberlaina z kanclerzem Hitlerem zdaje się dochodzić do skutku i wyznaczone zostało zamiast na środę, na czwartek o godz. 3-ciej po południu w Godesberg nad Renem.

Decydujące narady w Pradze

Praga. 21. 9. PAT. Oficjalnie komunikują: Komitet polityczny rządu czechosłowackiego, który zebrał się u prezydenta republiki po ponownej demarche posła W. Brytanii Newtona i posła francuskiego de La Croix, obradował prawie do godz. 6-ej. Następnie w prezydium rady ministrów odbyło się po-

siedzenie gabinetu, które trwało do g. 8.30.

O godz. 9 komitet dwudziestu (przedstawiciele stronnictw, należących do koalicji rządowej) rozpoczął swe obrady pod przew. przewodniczącego Izby Malypetra i sen. Soukupa.

Obrady te zajęły całe rano.

Chamberlain odmawia natychmiastowego zwołania parlamentu

Londyn. 21. 9. PAT. Na pismo przywódcy opozycji labourzystów mjr. Attlee, w którym ten zwrócił się do premiera z prośbą o natychmiastowe zwołanie parlamentu, premier Chamberlain odpowiedział: „Prowadzę obecnie trudne i drażliwe rokowania celem znalezienia pokojowego rozwiązania zagadnienia, które, jeśli nie będzie potraktowane z największą staranno-

ścią — może mieć poważne konsekwencje dla W. Brytanii. Zadanie moje unie możliwia w chwili obecnej zwołanie parlamentu i uczestniczenie w debacie, gdy owe rokowania są jeszcze w toku, lecz zapewniam, że parlament zostanie zwołany na sesję nadzwyczajną, gdy tylko stan spraw pozwoli na złożenie wyczerpującej deklaracji“

O czym mówili ministrowie węgierscy z Hitlerem?

Budapeszt 21. 9. PAT. Węgierska agencja telegraficzna donosi: Po powrocie z Berchtesgaden, premier Imredy oświadczył, iż wraz z ministrem spraw zagranicznych Kanya odbył szczegółową rozmowę w Obersalzbergu z kanclerzem Hitlerem i ministrem spraw zagranicznych von Ribbentropem. Znaczenie tej rozmowy wzmaga fakt, iż rokowania niemiecko-angielskie będą wkrótce kontynuowane.

Rozmowy, jakie odbyły się wczoraj, pomiędzy niemieckimi a węgierskimi mężami stanu, dotyczyły wyłącznie Czechosłowacji.

Przed kilku dniami przedstawiciele Węgrów mieszkających w Czechosłowacji, domagali się prawa samostanowienia dla wszystkich Węgrów w Czechosłowacji. Żądania te odbiły się potężnym echem na całych Węgrzech. Rząd

węgierski świadom swego obowiązku podtrzymywania wszelkimi sposobami, jakimi rozporządza tego żądania prawa samostanowienia, będzie współdziałał i pomagał w sprawie jego realizacji. W obecnej ważnej historycznej chwili Węgrzy świadomi są, iż istnieje dla nich tylko jeden obowiązek: jedność i dyscyplina.

* * *

Budapeszt 21. 9. PAT. Według korespondenta dyplomatycznego węgierskiej agencji telegraficznej, Węgrzy są zadowoleni z wyników rozmowy w Berchtesgaden. Dalszy rozwój wydarzeń jest śledzony z pełnym zaufaniem. Węgrzy będą energicznie dążyły za pomocą wszystkich środków jakimi rozporządzają, korzystając ze wszystkich swoich możliwości, do realizacji prawa samostanowienia.

Błp. Dr ABRAHAM INSLER

Lwów. 21. 9. (B) Przygnębiające wrażenie wśród całego społeczeństwa żydowskiego we Lwowie wywołała wiadomość o nagłym zgonie b. posła i wybitnego publicysty żydowskiego bł. p. dra Abrahama Inslera.

Błp. dr Abraham Insler zmarł nagle dziś o godzinie 8 rano w jednej z kawiarni lwowskich, podczas lektury gazet. Śmierć nastąpiła wskutek udaru serca.

Zmarły liczył lat 44. Był dwukrotnie posłem na sejm, wybrany został w roku 1922 w okręgu stryjskim, oraz w roku 1930 w wyniku uwzględnionego protestu wyborczego, z listy państwowej.

Pierwsze swe kroki publicystyczne stawiał błp. dr. Insler w „Chwili” lwowskiej, której przez pewien czas był redaktorem naczelnym. Później nieco wszedł do kolegium redakcyjnego „Morgenu”, a po śmierci błp. posła Frostiga objął naczelną redakcję tego pisma.

W Warszawie redagował „Nowy Głos”, który niedawno przestał wychodzić, a poza tym był redaktorem tygodnika „Nasza Opinia”.

Ze zmarłym schodzi do grobu jeden z czołowych publicystów żydowskich w Polsce, o nieprzeciętnych zdolnościach pisarskich i wielkim temperamencie dziennikarskim. W ruchu syjonistycznym zajmował błp. Dr. Insler wybitną pozycję, był znakomitym organizatorem, doskonałym mówcą i pełnym inicjatywy działaczem społecznym.

Cześć Jego pamięci!

Kto wygrał na loterii?

Warszawa 21. 9. (A) Dziś w pierwszym ciągnięciu padły następujące większe wygrane:
5.000 zł. stała dzienna wygrana — 80828.
100.000 zł. — 29962, 156318.
50.000 zł. — 153023.
10.000 zł. — 18745, 72658, 20943, 39652
121930.
5.000 zł. — 103374, 131644.
2.000 zł. — 2755, 5501, 38854, 42541, 45544, 47465, 60284, 27555, 38854, 42541, 47465, 76881, 85835, 95740, 104324, 116599, 149550, 152466, 159957.

Notowania giełdy warszawskiej

Warszawa. 21. 9. (A) Dzisiejsze notowania giełdy warszawskiej (zamknięcie kursów):

Akcje: Bank Polski 122 1/2, Żyrardów 56 1/2, Cukier 37 1/2, Starachowice 41 1/2, Lilpop 79 3/4
Papiery procentowe: 3 proc. inwestycyjna I. em. 81, 3 proc. inwestycyjna II. em. 82, 4 proc. dolarowa 41 1/2, 5 proc. konwersyjna 67, 4 pół proc. wewnętrzna 64, 4 proc. konsolidacyjna 65 1/2
Tendencja mocniejsza.

Japonia odrzuca zaproszenie do Genewy

Tokio. 21. 9. PAT. Rząd japoński odpowiedział odmownie na propozycję

Ligi Narodów, by Japonia wysłała do Genewy swego przedstawiciela, który reprezentowałby ją podczas obrad w

związku z konfliktem chińsko japońskim.

P. premier na inspekcji

Warszawa 21. 9. PAT. W dniu 20 września br. prezes Rady Ministrów i minister spraw wewnętrznych gen. Sławoj Składkowski dokonał inspekcji powiatów chełmskiego, włodawskiego i radzyńskiego w woj. lubelskim.

W poszczególnych powiatach p. premier odbył konferencje ze starostami, którzy informo-

wali p. premiera o sytuacji politycznej oraz o sprawach narodowościowych i wyznaniowych na swoich terenach. W wyniku inspekcji p. premier wydał na miejscu szereg dyspozycji i wskazań w aktualnych sprawach, dotyczących wymienionych powiatów.

Manifestacja ludowców w Warszawie

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa 21. 9. (A) Komisarjat rządowy, miasta stołecznego Warszawy zezwolił na manifestację Stronnictwa Ludowego z terenu woj. warszawskiego. Na cmentarzu powązkowskim nastąpi dnia 25. września poświęcenie pomnika na grobie św. p. Dąbskiego, a następnie po przemarszu przez ulice Warszawy poświęcenie sztandaru wojewódzkiego na rynku Starego Miasta.

Czechosłowacja -- „obiektem rokowań”

Berlin, 21. 9. PAT. „Koelnische Ztg” pisze m. in.: Fakt, iż rząd polski zwrócił uwagę na zagadnienie ludności polskiej w Czechosłowacji w Paryżu i Londynie, a nie poczynił żadnych kroków w Pradze świadczy, iż rząd polski traktuje republikę czechosłowacką jako „obekt rokowań”. Nota polska podkreśla istnienie zagadnienia, które było na ogół przeoczone. Mówiono wyłącznie o sprawie sudeckiej i zapomniano o istnieniu innych narodowości, dążących do tego samego celu: Oderwania się od państwa czechosłowackiego. Znamienny krok rządu polskiego polega

na tym, że daje on do zrozumienia, iż nie będzie dalej tolerował dyskryminacji Polaków, obywateli czechosłowackich. Podobny krok oczekiwany jest w najbliższym czasie ze strony Węgier. Kanclerz Hitler w rozmowie z Ward Price podkreślił, że oddanie pod władzę Czechów narodu o tysiącletniej kulturze, przewyższającej ich w sposób oczywisty, jest dziełem bezsensownym. Dziennik stwierdza, że Czesi muszą obecnie cierpieć za długi szereg win i grzechów, jakie popełnili wobec Polaków w Czechosłowacji i wobec państwa polskiego.

nie z wystąpieniami organizacji polskich.

Nowy Jork 21. 9. PAT. Na zebraniu weteranów armii polskiej w Chicago, w którym wzięło udział przeszło 500 osób, przyjęto rezolucję która m. in. brzmi jak następuje: „My weterani ochotniczej armii polskiej Ameryki, którzy przelewaliśmy krew za wolność i niepodległość kraju naszych ojców, domagamy się stanowczo, aby wobec odwiecznych polskich ziem 19 lat temu zrabowanych podstępnie przez Czechosłowację, zostały zastosowane te same prawa i warunki, jak e przyznane będą dla ziemi sudeckiej. Dla zapewnienia trwałego, sprawiedliwego pokoju Polacy, mieszkający w Czechosłowacji, muszą uzyskać prawo decydowania o swym losie.

Dziś wielka manifestacja w Budapeszcie

Budapeszt 21. 9. PAT. Na placu bohaterów w Budapeszcie dzisiaj wieczorem odbędzie się wielka manifestacja wszystkich stowarzyszeń patriotycznych, walczących o prawo samostanowienia o swym losie wszystkich narodowości w Słowacji. Liczbę uczestników olbrzymiej manifestacji, jaka została zapowiedziana, oceniają na przeszło 100 tysięcy osób. Głównym mówcą będzie biskup Uzdoczy Zwdravec.

W Ameryce o prawach Polski do Śląska zaolzańskiego

Nowy Jork. 21. 9. PAT. Cała prasa zamieszcza na naczelnych miejscach wiadomości o manifestacjach, głosach prasy i stanowisku rządu polskiego w sprawie Polaków, mieszkających w Czechosłowacji. „Herald Tribune” zaopatruje depeşe komentarem, stwierdzającym, iż Czesi zdradliwie okupowali Cieszyn. Redaktor zagraniczny syndykatu dzienników Scripps Howard William — p. Simms w obszernym artykule zamieszczonym w „Washington Daily News” oraz w innych pismach, należących do syndykatu, podaje obszernie historię podziału Cieszyńskiego. Simms podkreśla, iż Polska będzie domagała się dla Polaków zaolzańskich i dentyckiego zagadnienia, z jakiego będą korzy-

stały i inne narodowości, zamieszkujące w Czechosłowacji.

Prasa wychodząca solidaryzuje się jednomyślnie

Straszne zderzenie dwóch expressów pod Los Angeles

Los Angeles 21. 9. PAT. W czasie wczorajszej katastrofy kolejowej, spowodowanej zderzeniem się dwóch expressów, jak wynika z

ostatnich danych, utraciło życie 11 osób, a przeszło 100 odniosło rany.

Prez. Sol Low w Krakowie

KRAKÓW, 20 września.

W dniu dzisiejszym gości społeczeństwo żydowskie naszego miasta prezesa Zrzeszenia Żydów małopolskich w Ameryce p. Sol Lowa. Wizyta prez. Lowa w naszym mieście i okręgu jest ostatnim etapem jego parotygodniowej podróży po Polsce, która dała mu sposobność zaznajomienia się z sytuacją mas żydowskich w naszym kraju i ich potrzebami. Przyjeżdża on do nas dla nawiązania bliższego kontaktu pomiędzy społeczeństwem żydowskim naszej dzielnicy, z którym łączy go bardzo bliskie więzy osobiste, a ziomkostwami Żydów małopolskich w Ameryce, których jednolita organizacja jest właśnie dziełem przedsiębiorczości i energii p. Sol Lowa. Istniały bowiem za oceanem poszczególne ziomkostwa, które szły luzem, działając każde na własną rękę, bez myśli przewodniej, bez jakiegokolwiek skoordynowanego programu. Dopiero dzięki rzutkiej inicjatywie p. Lowa nastąpiło połączenie wszystkich odrębnie działających „Landsmannschaftów“ w zrzeszenie pod nazwą „United Galician Jews of America“, na którego czele stanął p. Low i które postawiło sobie za zadanie utrzymywanie stałego kontaktu z żydostwem małopolskim. Kontakt o tyle bardziej jest potrzebny i wskazany, że Małopolska z niezrozumiałych o tyle bardziej jest potrzebny i wskazany, że Małopolska z niezrozumiałych przyczyn była jakby postopowana w akcjach konstruktywnej pomocy dla Żydów polskich organizowanych za oceanem. W tym kierunku ziomkostwa małopolskie w Ameryce chcą wywrzeć nacisk na odpowiednie instytucje i organizacje pomocy, a podróż p. Lowa ma na celu poznanie na miejscu istotnych potrzeb społeczeństwa żydowskiego w Małopolsce, w zakresie zorganizowania szkolnictwa zawodowego, opieki społecznej, emigracji itd. — dla uzyskania wydatniejszej pomocy we wszystkich tych dziedzinach.

Prez. Sol Lowa, który wychował się i wyrósł w Małopolsce, cechuje gorący patriotyzm lokalny, który rozwinął się w nim właśnie w Ameryce. Z prawdziwą dumą mówił on na konferencji prasy żydowskiej w Warszawie o Żydach małopolskich, zajmujących dziś wybitne stanowisko w świecie amerykańskim. Nie wielu mamy takich entuzjastów na emigracji, łączących szczerzy idealizm i głęboki sentyment dla stron rodzinnych ze zmysłem praktycznym i wielkim talentem organizatorskim. To też serdeczny stosunek p. prez. Lowa do żydostwa małopolskiego, z którego się wywodzi, pozwala żywić nadzieję, że wizyta jego wśród nas i bezpośredni jego kontakt nawiązany z naszym społeczeństwem, przyniesie rezultaty jak najbardziej pomyślne. W tej nadziei witamy dziś serdecznie p. prez. Lowa naszym tradycyjnym: Baruch Haba!

D. L.

Stronictwo Pracy wobec wyborów parlamentarnych

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 21. 9. (A) W dniu 20 b.m. odbyło się posiedzenie Zarządu Głównego Stronictwa Pracy, poświęcone omówieniu sytuacji politycznej w związku z rozwiązaniem Izby ustawodawczej. W posiedzeniu wziął udział prezes Józef Haller. Po referacie prezesa Zarządu Głównego postanowiono zwołać na dzień 2-go października posiedzenie Rady Naczelnej, jako

Krytyczne chwile w Pradze

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa. 21. 9. (A) Korespondent „Kuriera Warsz.“ donosi z Pragi: **Próba nerwów, jaką przechodzi w tych krytycznych chwilach społeczeństwo czechosłowackie, znajduje swój wyraz również w zmienionym wyglądzie stolicy. Wobec zakazu zgromadzeń i manifestacji, oraz bardzo wstrzemięźliwego informowania opinii, publiczność wylega na głównych ulicach, gromadząc się przed redakcjami dzienników, oczekując na wiadomości. Lokale rozrywkowe i teatry świecą pustkami, natomiast kawiarnie przepełnione publicznością, debatującą i czytającą gazety. Niemal wszystkie dzienniki, wydają kilka razy dziennie dodatki nadzwyczajne, które są natychmiast**

rozchwytywane. Miasto przybrało — zwłaszcza wieczorem, wygląd poważny. Brak jaskrawych reklam neonowych ze względu na zakaz policyjny unikania jaskrawych świateł. Na wszystkich rogach ulic porozwieszane są rozporządzenia władz, jak zachować ma się publiczność na wypadek alarmu. Nastrój jest bardzo poważny. Społeczeństwo jest do głębi poruszone, jednak na zewnątrz ujawnia spokój i dyscyplinę.

Zjeżdżają tu codziennie nowe transporty ludności niemieckiej z krajów sudeckich, dla których urządzono specjalne obozy. Kobiety zgłaszają się masowo do służby sanitarnej i kancelaryjnej.

Włochy i Niemcy gotowe do walki w obronie sprawiedliwego pokoju

Rzym, 21. 9. PAT. „Giornale d'Italia“ zamieszcza dłuższy artykuł Virginio Gaydy, zatytułowany „sprawiedliwość dla wszystkich“.

W artykule tym publicysta włoski, powołując się na wiadomości z Paryża, stwierdza, że francusko - angielski projekt uregulowania sprawy czeskiej umieszcza na pierwszym planie zagadnienie sudeckie, podczas gdy

sprawa innych mniejszości narodowych w Czechosłowacji pozostaje w zawieszaniu.

Jasnym jest, że takie ujęcie sprawy spotkać się musi z kategorycznym sprzeciwem nie tylko państw bezpośrednio zainteresowanych, lecz również tych wszystkich państw, które dążą szczerze do zapewnienia trwałego pokoju Europy. Sprawiedliwość, logika i pokój europejski wymagają tego, aby kwestia pozostałych narodowości uregulowana została

w sposób identyczny ze sprawą Niemców sudeckich.

Inaczej bowiem nie może być mowy o udzieleniu jakiegokolwiek gwarancji międzynarodowej, zapewniającej nietykalność granic nowego państwa czeskiego. Italia faszystowska żąda sprawiedliwości dla wszystkich w przekonaniu, że działa w imię najżywotniejszych interesów Europy.

Podobną opinię wygłaszają wszystkie dzienniki włoskie, najdobitniej jednak określa stanowisko Italii wobec kryzysu czechosłowackiego „Regime Fascista“. Dziennik stwierdza, że Włochy i Niemcy żądają pokoju sprawiedliwego dla wszystkich.

W obronie tego pokoju oba państwa gotowe są w każdej chwili dobyć broń.

Dość więc demagogii, egoizmu, kłamstwa, prowokacji, niesprawiedliwości i ucisku, kończy dziennik. Żądamy sprawiedliwego wypełnienia postulatów wszystkich mniejszości narodowych w Czechosłowacji.

Rzym, 21. 9. PAT. Minister spraw zagr. Ciano przyjął ambasadora R. P. dr Wieniawę - Długoszewskiego.

jednej strony powołanej do powzięcia wiążącej stronictwo decyzji. Radzie Naczelnej Komitet Wykonawczy przedłoży wniosek, dotyczący stanowiska Stronictwa Pracy wobec wyborów parlamentarnych. Równocześnie omówiona będzie sprawa wyborów samorządowych.

Dalsze uchwały w sprawie Polaków zaołańskich

Katowice, 21. 9. PAT. Komitet walki o prawa Polaków w Czechosłowacji otrzymał następującą depezę:

„Rio de Janeiro — Polacy w Rio de Janeiro łączą się solidarnie z braćmi za Olzą w ich słusznych żądaniach. (—) prezes Krasnowolski“.

* * *

Katowice, 21. 9. PAT. W Chorzowie odbyły się zebrania tamtejszych oddziałów O. Z. N., na których uchwalono następującą rezolucję:

„Członkowie O. Z. N.“ w Chorzowie zwracają się z gorącym apelem do rządu R. P. oraz do całego społeczeństwa polskiego, domagając się podjęcia energicznych kroków i użycia wszelkich środków, stojących do dyspozycji, aby Ziemia zaołańska zabrana podstępem i zdradą przez Czechów w r. 1919, została zwrócona Polsce“.

Cześć w Polsce otrzymują powołania

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa 21. 9. (A) Czeskie władze wojskowe rozesłały nakazy do obywateli czeskich, przebywających w Warszawie, wzywające ich do natychmiastowego powrotu do Czechosłowacji. Nakazów takich wysłano około 500. Wśród wezwanych znajdują się także Polacy ze Śląska zaołańskiego. Ogółem w stolicy przebywa około tysiąca obywateli czeskich.

Firmy przemysłowe i handlowe natrafiają na poważne trudności w stosunkach z firmami czeskimi. Korespondencja z Czechosłowacji nadchodzi z dużym opóźnieniem, koperty noszą ślady otwarcia dokonanego przez cenzurę czeską. Wskutek tych utrudnień zmniejszyła się ilość zawartych transakcyj. Pociągi międzynarodowe idące przez Czechosłowację odchodzą i przychodzą puste, a podróżni obierają drogę na Berlin.

15 ofiar huraganu

Buenos Aires. 21. 9. (R) Huragan spuścił okolicę Olavarria, niszcząc liczne zabudowania. Zginęło 15 osób, a przeszło kilkaset odniosło rany.

Anglia i Francja wobec wojny i pokoju

Londyn, we wrześniu.

Partia pokera sudeckiego zdaje się zhlizac do końca. Partnerzy nie wyłożyli kart na stół, a Hitler zadeklarował najwyższe karty i wyciąga rękę po stawkę. Ten sposób rozegrania partii może się wielu wydawać nieoczekiwany, a przede wszystkim najbardziej zainteresowanej Czechosłowacji. Spoglądając jednak wstecz, — można w przekroju politycznej opinii francuskiej i angielskiej zauważyć wiele daynch, które wpłynęły na widoczny w tej chwili wynik. Oczywiście rozegranie jednej partii, zresztą biorąc formalnie nie zupełnie jeszcze zakończonych, nie przesądza, czy partnerzy nie zasiądą do nowej gry i nie pozwala z całą ścisłością przewidywać konfiguracji i rezultatu następnej partii.

Demokratyczny ustrój Francji daje jej obywatelom wolność, ale sprawia, że działanie organów wykonawczych jest bardziej powolne i mniej zdecydowane i musi się liczyć z wielką ilością okoliczności. Kwestia ewentualnego — czynnego udziału Francji w rozgrywce sudeckiej zaprzętała parlament, prasę i opinię, które w sposób najzupełniej swobodny i bardzo gwałtowny dyskutowały oddawna rozmaite możliwości i broniły różnych stanowisk.

Zwłaszcza na prawicy francuskiej nacjonalistycznej i w latach powojennych zdecydowanie antyniemieckiej zaszły dalekoidące zmiany. — Szeregi reprezentantów tego stanowiska znacznie się przerzedziły. Tylko stary prezes Unii Republikańskiej, Ludwik Marin, i topniejące grono jego zwolenników, ustępujące miejsca nowym i na innych podstawach opartym organizacjom La Roqu'ea i Dorriota wzywa do czujności wobec wschodniego sąsiedza. Były lotnik, pełen temperamentu publicysta i poseł — Henryk de Kerilis, broni tego samego stanowiska w swoim dzienniku „L'Époque”. Prawicowy dziennik „L'Ordre” w którym głównymi redaktorami są Emil Bure i głośny Pertinax, stoi na stanowisku współdziałania francusko-angielsko-sowieckiego i pokrzyżowania planów ekspansji niemieckiej.

Grupa prawicy umiarkowanej, t. zw. aliance demokratycznej pod przywództwem b. premiera Flandina, wzywa głosem i piórem swego szefa do porozumienia z dyktaturami, zwłaszcza niemiecką i do niemieszania się do spraw w Europie środkowej i wschodniej. Jeszcze bardziej zdecydowanie idzie w tym kierunku b. poseł komunistyczny, obecnie prawicowiec, Jakób Dorriot, w swoim dzienniku „Liberté”. Na czele opozycji parlamentarnej przeciw ewentualnej ingerencji francuskiej stoi Flandin, któryby w sposób zdecydowany przeciwstawił się ewentualnym decyzjom rządowym w tej kwestii.

W łonie rządu samego, według doniesień prasy angielskiej, zdania były również podzielone. Premier Daladier, a spośród ministrów pp. Reyaud, Campinchi i Mandel żądali pośpieszenia z pomocą Czechosłowacji. Natomiast wicepremier Chautemps, należący narówni z premierem do stronnictwa radykalnego, radykalny również minister spraw zagranicznych Bonnet i większość rady ministrów była za polityką oględności i ustępliwości. Wynika stąd, że i w łonie stronnictwa radykalnego, w którego rękę znajdują się rządy, zdania były podzielone. Niektóre organy radykalne, jak „La République”, wzywają do porozumienia z Niemcami. Inne pisma tego obozu zachowują się powściągliwie.

Podkreślić należy w dalszym ciągu, że w centralnym organie socjalistycznym „Populaire” b. premier Blum w cyklu artykułów wzywa konsekwentnie do rozważliwej, do dalszych układow, zwalczając namiętnie możliwość wojny. Na skrajnie pacyfistycznym stanowisku stoi sekcja i partii socjalistycznej pod wodzą Pi-

vert'a. Jeden z najpotężniejszych syndykatów, syndykat nauczycielski, na ostatnim swoim walnym zjeździe zajął skrajnie pacyfistyczne stanowisko. Na stanowisku interwencji stały mniejsze grupy w łonie prawicy radykałów i socjalistów i w całości stronnictwo komunistyczne.

Jeżeli we Francji w obecnej chwili zaważyły na szali tendencje pacyfistyczne, to w Anglii dał się odczuć wpływ starej izolacjonistycznej polityki. Ma ona znaczną większość w łonie, będącego przy władzy stronnictwa konserwatywnego, w którym tylko będące w mniejszości grupy posłów Churchilla i Edena oświadczają się za bardziej aktywną polityką. Zwłaszcza

pełen temperamentu Churchill niedawno jeszcze w płomiennym artykule wzywał do koalicji obrońców pokoju i do czynnego wystąpienia przeciw napastnikowi.

Stronnictwa opozycyjne na terenie polityki zagranicznej są zwolennikami Ligi Narodów, układów międzynarodowych i międzynarodowej solidarności. Partia Pracy, stronnictwo liberalne i ich organy prasowe, „Daily Herald”, „News Chronicle”, „Manchester Guardian” itd. bronią Czechosłowacji, nieufnie odnosiły się do polityki Chamberlaina i krytykują jego stanowisko zajęte w Berchtesgaden, a potem na radzie gabinetowej w Londynie. Interwencjonizm w pełnym znaczeniu tego słowa, konsekwentny i radykalny, nie ma jednakowoż i w tych grupach wielu zdecydowanych zwolenników, gdyż światopogląd ich jest na ogół pacyfistyczny, a nastroje wyspiarskie większości Anglików nie są łatwe do przełamania. Opozycja ogranicza się do krytyki, zechce wzmocnić w ten sposób swoje pozycje wyborcze, ale na ostateczną decyzję nie wpłynie, a kto wie, czy gdyby była w możności zechciałaby to uczynić.

B. W.

Czy usłyszymy „Gwiazdę Polski”?

Łączność radiowa z balonem stratosferycznym

•Już w najbliższych dniach z Dolny Chocholowskiej wyruszy do podniebnego startu pierwszy polski balon stratosferyczny. Jak przypuszczają fachowcy, lot o podbój stratosfery trwać będzie około 12 godzin. Radiosłuchaczy zainteresuje zapewne wiadomość, że „Gwiazda Polski” w ciągu tego czasu pozostawać będzie w stałej łączności radiowej z ziemią i że rozmowy prowadzone z podniebnej wysokości mogą być słyszane przez radiosłuchaczy w promieniu do 500 klm.

Radio na pokładzie „Stella Poloniae”

Do naszego balonu stratosferycznego skonstruowany został specjalny nadajnik krótkofalowy, przez polską firmę wyspecjalizowaną w radiowych instalacjach lotniczych. Nadajnik ten musiał odpowiadać następującym wymaganiom: jak najmniejszy, jak najlżejszy i niezawodny w działaniu

Ze względu na bezpieczeństwo nadajnik ten mógł być zasilany wyłącznie z baterii suchych — użycie akumulatorów ze względu na możliwość wydzielenia gazów oraz niską temperaturę nie wchodziło zupełnie w rachubę.

Po dłuższych pracach projektodawczych opracowany został typ nadajnika krótkofalowego małej mocy o zredukowanych do minimum wymiarach zewnętrznych i wadze. Nadajnik ten zasilany jest z baterii suchych i posiada moc w antenie zaledwie ok. 5 watów.

Dalszym zagadnieniem nie mniej ważnym był wybór właściwej fali. Warunki nadawania w stratosferze są tak dalece odmienne od naszej praktyki przyziemnej, że zaszła potrzeba porozumiewania się w tej sprawie z instytucjami lotniczymi zagranicą, w szczególności zaś z amerykańskimi lotnikami stratosferycznymi.

Wreszcie wybór padł na falę o długości 23 mtr. wzgl. 46 mtr. Właśnie te fale mają nadsłuchiwać do radiowej łączności w stratosferze.

Z chwilą wzniesienia się balonu lotnicy nasi rozwiną pionową antenę nadawczą - odbiorczą umocowaną pod spodem gondoli. W miarę wznoszenia się balonu zasięg stacji pokładowej będzie stale wzrastał, aby osiągnąć przypuszczalny zasięg około 500 klm w stratosferze.

Radiosłuchacze więc w całej Polsce będą mogli przychwycić rozmowę, jaką będą przeprowadzali nasi dzielni lotnicy i być bezpośrednimi świadkami wielkiego wyczynu sportowo-naukowego lotników polskich.

W tym celu należy z chwilą startu balonu pilnie nadsłuchiwać na fali 23 wzgl. 46 metr. W godzinach porannych lotnicy nasi pracować będą prawdopodobnie raczej na fali krótszej — 23 mtr., aby w godzinach popołudniowych przejść na falę 46 mtr.

Odbiór na pokładzie balonu stratosferycznego przy pomocy specjalnej 5-lampowej superheterodyny, nie będzie zakłócony żadnymi przeszkodami atmosferycznymi. Natomiast odbiór „Gwiazdy Polski” na ziemi będzie zależny od warunków lokalnych.

Polskie Radio obserwuje lot

Ci wszyscy radiosłuchacze, którzy nie pochwycą bezpośrednio komunikatów nadawanych z balonu stratosferycznego będą mogli skorzystać z pomocy Polskiego Radia. Polskie Radio wysyła bowiem radiowy wóz transmisyjny na miejsce startu, instalując tam również szereg punktów odbiorczych. Ponadto we wszystkich rozgłośniach Polskiego Radia uruchomione zostaną odbiorcze stacje krótkofalowe, oraz aparaty rejestrujące. Każdy więc „radiowy krok” naszego balonu stratosferycznego będzie pilnie śledzony w eterze.

Radiostacja odbiorcza - nadawcza na pokładzie „Stella Poloniae” zapewni nie tylko łączność radiową z ziemią, lecz przede wszystkim umożliwi lądowanie balonu w warunkach największego bezpieczeństwa. Powiadomione bowiem drogą radiową stacje lotniskowe przygotują w możliwie najszybszym czasie odpowiedni teren do lądowania.

Pociąg „stratosferyczny” przybył do Zakopanego

Do Zakopanego przybył we wtorek rano specjalny pociąg „stratosferyczny” z Legionowa, wiozący w kilkunastu wagonach sprzęt do wzlotu w stratosferę. Przybyła więc gondola balonu, ponad 40 dźwigarek motorowych, reflektory motorowe, namioty, samochody ciężarowe, oraz oddział wojsk balonowych. Transport sprzętu do Doliny Chocholowskiej rozpoczął się od wczesnych godzin rannych. Przewóz gondoli odbył się na lorze

szesćciosiowej, długości przeszło 13 metrów. Gondola opakowana była w skrzynię drewnianą, wypioną trocinami. Obok przewieziono drugą gondolę, próbną. O godz. 15 gondolę przywieziono na Dolinę Chocholowską, gdzie umieszczono ją w specjalnym baraku. Końcowe przygotowania do wzlotu, a w szczególności zmontowanie gondoli, przyrządów i t. p. potrwa ok. tygodnia.

ROLF NÜRNBERG

Lindbergh, Hauptmann i Ameryka

Autoryzowany przekład Fryderyki Barthówny

21)

KSIĘGA DRUGA

C Z Y N

PORWANIE

I.

Zdrowie pierworodnego syna przysparzało pani Lindbergh niejednokrotnie wiele trosk. Dziecko bowiem łatwo zapadało. Lekarze, którzy je badali, przepowiadali bardzo dobre możliwości rozwoju fizycznego, należało tylko przeczekać krytyczny okres jego rozwoju. Płuca były jeszcze nieco słabe, lecz to nie odgrywało tak wielkiej roli. Każdy, kto widział to czarujące, tryskające zdrowiem, pulchniutkie bobo, musiał być również tego zdania. Ale zrozumiałym było, iż matka otaczała małego szczególną pieczołowitością, przy każdorazowym przeziębieniu, zastosowywano wszelkie środki ostrożności, zwłaszcza w czasie złej pogody.

W lutym 1932 zapadł mały Charles Augustus na bronchit. Z końcem tego tygodnia pozostała pani Lindbergh Betty Gow w Englewood, chciała raz sama opiekować się dzieckiem. I kiedy tydzień zbliżał się ku końcowi, przeziębienie zaczęło przechodzić; w poniedziałek mały już wstał, szybko przyszedł do zdrowia, — oznaka zdrowej konstytucji, — lecz pani Lindbergh nie chciała jeszcze ryzykować powrotu do Englewood, wolała pozostać w Hopewell.

Tego poniedziałku rozmawiała pani Lindbergh telefonicznie z Betty Gow w Englewood, zakomunikowała jej możliwość pozostania tam, narazie. Betty Gow była z tego zadowolona, miała więc poniedziałkowy wieczór wolny i mogła go wykorzystać. Wyszła z swym przyjacielem i ukochanym Henry Johnsonem, który przy tej okropnej lutowej pogodzie, również nie pełnił służby na luksusowym jachcie Lamont. Mówili o przyszłości, o możliwościach małżeństwa, o miłości.

1. marzec nadciągnął z całą gwałtownością nad tą przedziwną okolicą, i kiedy Anna Lindbergh wyglądnięta tego ranka przez okno swej sypialni, kiedy słyszała jak wicher gwizdże, kiedy poczuła wilgotne i zimne powietrze przedwiośnia, postanowiła zdecydowanie pozostać sama z dzieckiem w Hopewell. Pułkownik przenocował w Englewood, wczesnym rankiem musiał być znowu w Nowym Jorku. Pracy dla Linii Lindbergha i dla Instytutu Rockefellera nagromadziło się bardzo wiele. Wieczorem miał się odbyć bankiet Związku Producentów Aluminium, na który Lindbergh wbrew swemu zwyczajowi przyrzekł się zjawić. Interesowały go sprawy metalu, ineresowali go ci ludzie, w których ręku się znajdował, to wszystko było w związku z jego samolotami.

O godzinie jedenastej zatelefonowała Betty Gow, aby dowiedzieć się jak dziecko się czuje i aby odebrać dalsze dyspozycje. Pani Lindbergh prosiła Betty, by wróciła. Droga z Englewood do Hopewell, nie stanowiła żadnej

odległości, niedługo po pierwszej przybyła Betty Gow. Do domu pułkownika przywiózł ją drugi szofer, Ellison, z którym chętnie jeździła; pochodził z Finlandii i mówił komicznie po angielsku.

Kiedy Betty nadeszła, dziecko spało. Jadła obiad wspólnie z małżeństwem Whateleyów, ku ich wielkiej uciechu, we trójkę bowiem łatwiej jakoś znaleźć temat rozmowy, a pani Whateley interesowała się wszystkim, co działo się na szerokim świecie, a w pierwszym rzędzie u państwa Morrow. Wypytywała się Betty dokładnie o wszystko lecz jedyną nowiną, jaką Betty przyniosła, była wiadomość, iż czcigodny kamerdyner państwa Morrow, Septimus Banks, poważnie zamysła wejść w związek małżeński.

Pani Lindbergh poszła na mały spacer. Przyzwyczała się już do tej ponurej okolicy, w którą małżonek był ją przeschcepiał, wiedziała

krótce, że będzie na kolacji. Przez podwójne drzwi, prowadzące do korytarza, wbiegł synek. Anna Lindbergh odłożyła gazetę i przyciągnęła ku sobie dziecko. Oboje uganiali przez chwilę po obszernym pokoju, który doskonale nadawał się do gry w ciuciubabkę. Nagle kichnęła pani Lindbergh trzy razy; czuła, iż przeziębienie dziecka jej się udzieliło i odsunęła małego nieco od siebie. Chłopczyk źle to zrozumiał i mruczając coś pobiegł do kuchni. Był bardzo żywy i często kręcił się dookoła kuchennego stołu i w swym niezrozumiałym języku domagał się czegoś do zjedzenia.

W końcu Betty orzekła, iż jak na rekonwalescencję, dość już zabawy. Wzięła go za rękę, posadziła przy dzieciennym stole i przyniosła kleik. Mały jadł z apetytem i nieco spieszenie i prawie w chwili, gdy wylizował talerz, nadeszła matka. Lubiała być obecną przy wieczornej toalecie syna. Było przy tym zawsze wiele u-

BETTY GOW,
Z DZIECKIEM

jak dobrze na niego działa ta samotność, a także i dla jej nerwów było Hopewell doskonałym odprężeniem. Zadowolona była z swego życia, tak jak sobie urządziła, zadowolona z męża, którego jej los przeznaczył. Rzuciła spojrzenie na młyn, zarysowujący się upiornie na horyzoncie, potem zawróciła i szła ostrożnie po przez belki leżące jeszcze na niewykończonej drodze, zapadała czasem w gliniastym gruncie, który utrudniał przejście od tylnej strony domu. Stała z zarumienionymi policzkami i błyszczącymi oczyma pod oknem pokoju dzieciennego i rzuciła w szybę kamyczek. Natychmiast zjawiała się w oknie Betty, a kiedy ujrzała matkę, podniosła małego w górę; dziecko klaskało i wymachiwało rączkami. Matka promieniała ze szczęścia, pospieszyła na górę i obłe kobiety zabawiały się z małżeństwem. Widziała, że dziecko jest pod dobrą opieką i zeszła później na dół do swego pokoju. Przypomniała sobie, iż miała przeczytać jeden artykuł o uzdolnieniu kobiet do lotnictwa, który jej pułkownik dał i który miała z nim później omówić. Wnet zagłębiła się w lekturze. Niebawem zadzwonił telefon, pułkownik donosił

cięchy. Ubierano mu nocną koszulkę, a potem Betty musiała wlać do gardziółka parę kropel przepisane lekarstwa, gorzkiego środka oczyszczającego. Na koszulkę ubierano mu wełniane zakieci bez rękawów, oraz zawiązywano chustkę na szyję, a na to wszystko wdziewano pyjamę, w której małemu było bardzo do twarzy.

Nie każde dziecko w Stanach Zjednoczonych ubiera się i rozbiiera z taką pieczołowitością i układa do snu wśród takich przygotowań. Ale tu przecież szło o dziecko Ameryki, o dziecko narodu. Teraz nałożono mu ochraniacz na kciuk, przymocowany dwukrotnie do pyjamy, metal z jakiego ochraniacz był sporządzony, przeszkadzał małemu brać palec w ciągu nocy do ust. Jak więc widać, środki zapobiegawcze stosowane były wobec małego Lindbergha z wielką dozą przesady, która nosiła piętno rozplezczenia i przewrażliwienia. Było to słabą stroną tej tak zresztą modnej i rezolutnej Anny Lindbergh. Lizanie kciuka mogło by spowodować zakażenie, a matka chciała zapobiec wszelkim ewentualnym niebezpieczeństwom.

(C. d. n.)

Tabela loterii

NIURZĘDOWA z dnia 20 września

I i II ciągnięcie

GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana zł. 5.000 padła na nr 51352

Zł. 50.000 na nr. 2644
Zł. 15.000 na nr. 137933
Zł. 10.000 na n-ry: 97817 100873
Zł. 5.000 na nr. 122927
Zł. 2.000 na n-ry: 11648 20487 29581 31454
57959 47718 57118 59433 62075 67988 69671 70174
81410 92956 100570 114796 115239 140422 154262 155381

Zł. 1.000 na n-ry: 931 9477 12707 15833 19641 29818 31962 43444 45977 61014 74199 82201 83485 84923 91989 97896 98249 102155 109888 111757 115638 116256 116539 128454 158269

Wygrane po 250 zł

43 88 156 310 14 33 49 415 28 513 32 42
92 636 736 908 58 85 1208 72 81 384 479
99 556 82 709 22 39 824 83 2126 51 412
726 59 94 924 1313 47 304 29 55 448 574
721 704 45 81 818 934 91 4064 216 71 492
517 64 634 95 36 815 67 908 54 5030 41 110
385 534 64 67 74 616 62 68 728 82 810 27
913 20 60 6030 61 273 401 43 741 45 881
954 56 7019 73 96 106 57 327 42 602 35 38
50 581 75 8055 190 560 653 85 760 891 6509
143 69 72 229 372 519 93 705 33 941
10148 96 259 91 957 79 11222 25 316 58
82 489 829 79 91 94 12059 167 346 492 553
651 793 836 915 13253 407 31 509 30 798
966 14025 44 317 20 84 467 562 795 845
72 15109 11 23 46 77 269 409 503 618 836
62 69 16027 35 149 94 252 375 762 909 14
23 24 41 17003 135 79 316 63 457 67 502 56
637 44 768 929 38 18091 227 317 93 401
876 684 751 843 19091 302 49 52 474 92
528 606 65 831 86 901 35
20052 219 87 597 671 731 79 860 953
21011 30 85 204 90 63 77 405 13 33 67 80
83 598 628 794 844 72 96 917 54 22035 207
25 351 506 25 83 660 716 22 851 79 89
23068 74 79 106 83 95 278 51 350 51 781
887 24050 102 272 334 457 526 93 628 48
25005 7 102 46 209 36 421 64 78 578 625
766 816 64 26040 274 322 415 762 22 40 51
56 27020 165 290 429 92 631 36 93 742 888
996 28026 84 150 424 44 87 650 739 84 87
805 48 69 921 66 69 29502 96 666 961
10023 169 92 259 413 530 75 763 926
73 31070 204 12 29 317 429 32 94 562 773
815 84 913 72 77 32014 36 48 162 88 202 59
89 416 52 613 37 86 712 91 967 33045 77
349 407 521 37 876 939 43 51 34128 269
447 59 75 85 94 630 46 898 940 49 33033
81 282 85 375 92 94 588 586 795 891 94
985 36010 13 248 312 21 499 514 34 665
882 87 37023 130 200 403 503 94 620 63 75
844
38012 17 56 266 4777 593 707 24 913 93
39026 180 227 378 465 772 900
40137 460 76 564 607 17 20 27 68 858
906 41194 218 33 99 360 591 615 19 706
934 56 42069 132 43 208 92 544 67 639 753
67 69 834 957 43137 44 478 819 77 85 929
44045 123 63 73 250 373 90 450 67 551
634 703 1 914 45181 241 439 84 536 613
959 46046 113 15 201 14 83 99 379 496
35 603 21 772 73 828 904 26 47034 229 55
315 435 532 95 87 635 864 972 48152 469
71 543 89 648 71 737 70 77 92 824 49258
378 95 514 30 699 776
50044 174 397 671 74 735 886 936 51122
309 19 23 75 89 420 746 49 58 90 826
903 87 52190 383 503 14 93 625 875 981
82056 157 76 336 460 87 500 20 611 35
719 884 54359 58 412 17 732 59 962 55031
256 448 745 65 827 74 945 56016 195 219
55 310 421 558 47 85 629 66 81 815 24
57072 233 46 61 98 329 629 728 93 890 907
37 94 58102 63 273 312 433 76 570 703 84
88 804 82 904 59172 248 432 555 789 883
990
60098 481 566 94 701 33 45 879 61030
268 311 96 461 516 43 676 768 76 807 12
908 43 62050 682 63011 17 23 128 299 578
662 794 849 74 903 64009 177 92 222 416
543 59 61 77 818 68 65003 61 125 241 47
317 41 507 631 79 722 811 22 80 95 941
66060 108 221 444 94 96 707 43 67 67006

91 141 278 95 421 48 570 86 627 761 912
99 68076 128 248 346 81 511 23 630 79
779 863 69151 54 243 314 66 626 37 40 51
80 700 23
70000 42 133 394 474 576 603 46 731
71099 388 413 678 84 761 84 97 817 72017
107 208 399 446 6 4874 974 73135 37 26
80 352 621 741 823 52 919 85 74180 206 36
350 680 705 41 49 888 98 969 75088 195 262
39 707 94 851 62
76048 110 266 76 602 926 51 77162 94 211
24 490 586 677 703 84 849 98 78242 87
405 645 741 810 79027 154 503 8 633 836
55

80093 186 433 780 900 76 81203 313 464
92 680 85 731 91 927 82243 341 564 976
83072 139 50 357 63 410 33 559 95 847 67
968 89 98 84028 58 131 33 34 35 267 430
39 47 777 825 45 67 507 43 85185 210 4
341 88 796 825 900 86008 448 731 94 993
87029 48 102 70 2 19 343 48 72 84 546
50 614 36 67 918 88010 26 126 94 207 89
318 27 45 75 484 99 543 74 610 748 87
844 65 99007 52 273 304 564 81 898 903
14 42
90012 19 44 91 157 456 593 680 913
91221 311 39 84 738 879 92054 197 292
303 30 72 412 555 623 50 903 39 93037
221 404 595 605 35 788 856 989 94061
240 69 97 8 334 48 75 81 541 50 58 93
614 58 74 770 891 938 95078 414 24 54 78
602 10 860 76 96163 246 313 476 78 507
783 89 875 97021 46 105 73 345 426 51
72 513 54 604 42 787 811 98068 297 99
321 67 426 500 628 920 99278 314 751 74
866 929
100182 93 342 520 98 764 101184 234
91221 311 39 84 738 879 92054 197 292
303 30 72 412 555 623 50 903 39 93037
221 404 595 605 35 788 856 989 94061
240 69 97 8 334 48 75 81 541 50 58 93
614 58 74 770 891 938 95078 414 24 54 78
602 10 860 76 96163 246 313 476 78 507
783 89 875 97021 46 105 73 345 426 51
72 513 54 604 42 787 811 98068 297 99
321 67 426 500 628 920 99278 314 751 74
866 929

100182 93 342 520 98 764 101184 234
91221 311 39 84 738 879 92054 197 292
303 30 72 412 555 623 50 903 39 93037
221 404 595 605 35 788 856 989 94061
240 69 97 8 334 48 75 81 541 50 58 93
614 58 74 770 891 938 95078 414 24 54 78
602 10 860 76 96163 246 313 476 78 507
783 89 875 97021 46 105 73 345 426 51
72 513 54 604 42 787 811 98068 297 99
321 67 426 500 628 920 99278 314 751 74
866 929
100182 93 342 520 98 764 101184 234
91221 311 39 84 738 879 92054 197 292
303 30 72 412 555 623 50 903 39 93037
221 404 595 605 35 788 856 989 94061
240 69 97 8 334 48 75 81 541 50 58 93
614 58 74 770 891 938 95078 414 24 54 78
602 10 860 76 96163 246 313 476 78 507
783 89 875 97021 46 105 73 345 426 51
72 513 54 604 42 787 811 98068 297 99
321 67 426 500 628 920 99278 314 751 74
866 929

100182 93 342 520 98 764 101184 234
91221 311 39 84 738 879 92054 197 292
303 30 72 412 555 623 50 903 39 93037
221 404 595 605 35 788 856 989 94061
240 69 97 8 334 48 75 81 541 50 58 93
614 58 74 770 891 938 95078 414 24 54 78
602 10 860 76 96163 246 313 476 78 507
783 89 875 97021 46 105 73 345 426 51
72 513 54 604 42 787 811 98068 297 99
321 67 426 500 628 920 99278 314 751 74
866 929
100182 93 342 520 98 764 101184 234
91221 311 39 84 738 879 92054 197 292
303 30 72 412 555 623 50 903 39 93037
221 404 595 605 35 788 856 989 94061
240 69 97 8 334 48 75 81 541 50 58 93
614 58 74 770 891 938 95078 414 24 54 78
602 10 860 76 96163 246 313 476 78 507
783 89 875 97021 46 105 73 345 426 51
72 513 54 604 42 787 811 98068 297 99
321 67 426 500 628 920 99278 314 751 74
866 929

100182 93 342 520 98 764 101184 234
91221 311 39 84 738 879 92054 197 292
303 30 72 412 555 623 50 903 39 93037
221 404 595 605 35 788 856 989 94061
240 69 97 8 334 48 75 81 541 50 58 93
614 58 74 770 891 938 95078 414 24 54 78
602 10 860 76 96163 246 313 476 78 507
783 89 875 97021 46 105 73 345 426 51
72 513 54 604 42 787 811 98068 297 99
321 67 426 500 628 920 99278 314 751 74
866 929
100182 93 342 520 98 764 101184 234
91221 311 39 84 738 879 92054 197 292
303 30 72 412 555 623 50 903 39 93037
221 404 595 605 35 788 856 989 94061
240 69 97 8 334 48 75 81 541 50 58 93
614 58 74 770 891 938 95078 414 24 54 78
602 10 860 76 96163 246 313 476 78 507
783 89 875 97021 46 105 73 345 426 51
72 513 54 604 42 787 811 98068 297 99
321 67 426 500 628 920 99278 314 751 74
866 929

100182 93 342 520 98 764 101184 234
91221 311 39 84 738 879 92054 197 292
303 30 72 412 555 623 50 903 39 93037
221 404 595 605 35 788 856 989 94061
240 69 97 8 334 48 75 81 541 50 58 93
614 58 74 770 891 938 95078 414 24 54 78
602 10 860 76 96163 246 313 476 78 507
783 89 875 97021 46 105 73 345 426 51
72 513 54 604 42 787 811 98068 297 99
321 67 426 500 628 920 99278 314 751 74
866 929
100182 93 342 520 98 764 101184 234
91221 311 39 84 738 879 92054 197 292
303 30 72 412 555 623 50 903 39 93037
221 404 595 605 35 788 856 989 94061
240 69 97 8 334 48 75 81 541 50 58 93
614 58 74 770 891 938 95078 414 24 54 78
602 10 860 76 96163 246 313 476 78 507
783 89 875 97021 46 105 73 345 426 51
72 513 54 604 42 787 811 98068 297 99
321 67 426 500 628 920 99278 314 751 74
866 929

100182 93 342 520 98 764 101184 234
91221 311 39 84 738 879 92054 197 292
303 30 72 412 555 623 50 903 39 93037
221 404 595 605 35 788 856 989 94061
240 69 97 8 334 48 75 81 541 50 58 93
614 58 74 770 891 938 95078 414 24 54 78
602 10 860 76 96163 246 313 476 78 507
783 89 875 97021 46 105 73 345 426 51
72 513 54 604 42 787 811 98068 297 99
321 67 426 500 628 920 99278 314 751 74
866 929
100182 93 342 520 98 764 101184 234
91221 311 39 84 738 879 92054 197 292
303 30 72 412 555 623 50 903 39 93037
221 404 595 605 35 788 856 989 94061
240 69 97 8 334 48 75 81 541 50 58 93
614 58 74 770 891 938 95078 414 24 54 78
602 10 860 76 96163 246 313 476 78 507
783 89 875 97021 46 105 73 345 426 51
72 513 54 604 42 787 811 98068 297 99
321 67 426 500 628 920 99278 314 751 74
866 929

100182 93 342 520 98 764 101184 234
91221 311 39 84 738 879 92054 197 292
303 30 72 412 555 623 50 903 39 93037
221 404 595 605 35 788 856 989 94061
240 69 97 8 334 48 75 81 541 50 58 93
614 58 74 770 891 938 95078 414 24 54 78
602 10 860 76 96163 246 313 476 78 507
783 89 875 97021 46 105 73 345 426 51
72 513 54 604 42 787 811 98068 297 99
321 67 426 500 628 920 99278 314 751 74
866 929
100182 93 342 520 98 764 101184 234
91221 311 39 84 738 879 92054 197 292
303 30 72 412 555 623 50 903 39 93037
221 404 595 605 35 788 856 989 94061
240 69 97 8 334 48 75 81 541 50 58 93
614 58 74 770 891 938 95078 414 24 54 78
602 10 860 76 96163 246 313 476 78 507
783 89 875 97021 46 105 73 345 426 51
72 513 54 604 42 787 811 98068 297 99
321 67 426 500 628 920 99278 314 751 74
866 929

100182 93 342 520 98 764 101184 234
91221 311 39 84 738 879 92054 197 292
303 30 72 412 555 623 50 903 39 93037
221 404 595 605 35 788 856 989 94061
240 69 97 8 334 48 75 81 541 50 58 93
614 58 74 770 891 938 95078 414 24 54 78
602 10 860 76 96163 246 313 476 78 507
783 89 875 97021 46 105 73 345 426 51
72 513 54 604 42 787 811 98068 297 99
321 67 426 500 628 920 99278 314 751 74
866 929
100182 93 342 520 98 764 101184 234
91221 311 39 84 738 879 92054 197 292
303 30 72 412 555 623 50 903 39 93037
221 404 595 605 35 788 856 989 94061
240 69 97 8 334 48 75 81 541 50 58 93
614 58 74 770 891 938 95078 414 24 54 78
602 10 860 76 96163 246 313 476 78 507
783 89 875 97021 46 105 73 345 426 51
72 513 54 604 42 787 811 98068 297 99
321 67 426 500 628 920 99278 314 751 74
866 929

100182 93 342 520 98 764 101184 234
91221 311 39 84 738 879 92054 197 292
303 30 72 412 555 623 50 903 39 93037
221 404 595 605 35 788 856 989 94061
240 69 97 8 334 48 75 81 541 50 58 93
614 58 74 770 891 938 95078 414 24 54 78
602 10 860 76 96163 246 313 476 78 507
783 89 875 97021 46 105 73 345 426 51
72 513 54 604 42 787 811 98068 297 99
321 67 426 500 628 920 99278 314 751 74
866 929
100182 93 342 520 98 764 101184 234
91221 311 39 84 738 879 92054 197 292
303 30 72 412 555 623 50 903 39 93037
221 404 595 605 35 788 856 989 94061
240 69 97 8 334 48 75 81 541 50 58 93
614 58 74 770 891 938 95078 414 24 54 78
602 10 860 76 96163 246 313 476 78 507
783 89 875 97021 46 105 73 345 426 51
72 513 54 604 42 787 811 98068 297 99
321 67 426 500 628 920 99278 314 751 74
866 929

10 77 301 17 431 86 872 81 926 62 159021 47 148
328 452 67 644 752 911 46 50 96

III ciągnięcie

Wygrane po 250 zł.

Za kulisami polityki angielskiej

W. Brytania nie jest już władczynią mórz?

Flota niemiecka i włoska

Mówiąc o możliwości wojny trzeba pamiętać o flocie niemieckiej i włoskiej. Siły morskie Włoch i Niemiec przede wszystkim będą usiłowały przeciąć najkrótszą drogę łączącą Anglię z Oceanem Indyjskim i Wielkim, nad którymi jak wiadomo leżą najważniejsze kolonie Wielkiej Brytanii. Jednocześnie postarają się stworzyć warunki, w których by w ogóle komunikacja angielska oraz francuska były zagrożone. Jest rzeczą wielce prawdopodobną, że Japonia przyłączy się do koalicji niemiecko - włoskiej i poważnie zwiększy jej potęgę na morzu.

Przeszkoda

Włochy już się przygotowują do tej walki. Bariera sycylijska przegradzająca Morze Śródziemne została ogromnie wzmocniona. Otoczono ją wieloma lotniskami i bazami morskimi, a na wyspie Pantelarii, leżącej w środku zatoki Sycylijskiej wzniesiono fortyfikacje. Dzięki temu w razie potrzeby łatwo będzie zagrozić brytyjską drogę śródziemnomorską z Gibraltaru do Suez. Żadna flota na świecie nie zdoła obalić tej przeszkody.

Trójkąt

Tworząc ją kierownicy osi Berlin—Rzym dążyli do tego, aby zmusić Anglię do przerwania całego handlu morskiego na bardzo odległą i niebezpieczną (częste burze) drogę dookoła Afryki. Ale i ta droga, jedyna, która po zamknięciu Morza Śródziemnego będzie łączyła Anglię z Indiami, Australią, Nową Zelandią, jest zagrożona: Niemcy zaczęły opanowywać wody oblewające zachodnie wy-

brzeże Afryki i uzyskały koncesje budowlane na wyspach oceanu Atlantyckiego należących do Hiszpanii i Portugalii. Te przygotowania jeszcze nie są ukończone ale niebezpieczeństwo zarysowuje się coraz wyraźniej.

Dodajmy, że jeżeli Japonia przyłączy się do osi Berlin—Rzym, położenie będzie o wiele gorsze. Japończycy zajęli wyspy Pratas na Morzu Południowo - chińskim i Chapao (32 kilometry od Hong Kongu). W ten sposób już wtargnęli do brytyjskich wód terytorialnych. Jeżeli ich flota wystąpi przeciwko Wielkiej Brytanii komunikacje angielskie na Dalekim Wschodzie będą bardzo poważnie zagrożone. Nie mówimy już o tym, że mając do czynienia także z Japonią, Anglia będzie musiała rozprószyć swoje siły morskie.

W każdym razie trudno zamykać oczy na to, że jednocześnie kroki członków „trójkąta” Berlin—Rzym—Tokio świadczą o wspólnym dążeniu do jednego celu.

„Trójkątowi” niewątpliwie idzie przede wszystkim o to, aby w razie wojny Anglia nie mogła sprowadzić ropy, t. j. stała się niezdolną do walki. Nie zapominajmy, że Anglia nie ma własnej ropy i że przywozi to cenne paliwo z bardzo dalekich krajów: Wenezueli, Persji, Indyj, kolonii holenderskich, Iraku.

Nafta

Po wybuchu wojny nafta iracka przestanie wchodzić w rachubę, ponieważ Morze Śródziemne będzie zagrożone, droga zaś przez kanał Sueski i dookoła Przylądka Dobrej Nadziei także odpadnie, albowiem Włosi będąc panami wysepek na Morzu Czerwo-

nym (w pobliżu Erytrei), uniemożliwią komunikację między Kanałem Sueskim a Oceanem Indyjskim. Zresztą, sam kanał może być zakorkowany, jeżeli samoloty włoskie zatopią choćby jeden transport angielski.

Naftę z Indyj, kolonij holenderskich i Persji trzeba będzie przewozić bardzo długą drogą dookoła Przylądka Dobrej Nadziei, przy czym będą na nią czyhały olbrzymie łodzie podwodne włoskie i niemieckie i, być może, także japońskie.

Groźba blokady

Pozostanie więc tylko nafta amerykańska (z Wenezueli). Ale tu będzie musiała przebywać cały Ocean Atlantycki, a taka podróż będzie trwała co najmniej 30 dni. Jak ochraniać transport przez cały miesiąc i jak uniknąć ataków podwodnych i lotniczych w niebezpiecznej strefie blokady, bo nie ulega wątpliwości, że niemieckie łodzie podwodne będą blokowały Anglię.

To, cośmy powiedzieli o nafcie, dotyczy także w ogóle zaopatrywania Anglii w żywność i surowce.

Jeżeli Japonia czynnie poprze Niemcy i Włochy, Wielkiej Brytanii przyjdzie jednocześnie bronić i metropolii i swoich posiadłości wschodnich. Aby mieć przewagę liczebną nad flotą japońską, Wielka Brytania będzie musiała skupić na Dalekim Wschodzie 75% swojej floty. Nie łatwo się na to zdecydować. Na wodach europejskich pozostałyby wszystkie 25% floty i ta resztką miałaby bronić metropolii, kolonij afrykańskich i komunikacji na Oceanie Atlantyckim. Jeżeli nawet przypuścimy, że flota francuska weźmie na siebie walkę z Włochami, i cały ciężar obrony Egiptu, Malty, Palestyny, to jeszcze 25% floty angielskiej będzie miało przeciwko sobie całą flotę niemiecką. Wprawdzie obecnie tonaż bojowy Anglii i Francji (1,750.657 ton), jest większy niż siły morskie niemiecko-włosko-japońskie (1,397.317 ton), ale położenie strategiczne „trójkąta” należy uznać za znacznie dogodniejszą, wobec czego wynik walki byłby wątpliwy.

Teraz rozumiemy, dlaczego Londyn tak pragnął uniknąć wojny z powodu kwestii sudeckiej.

DANIEL POIRE

Człowiek bez nazwiska

Na stole, nakrytym olśniewająco białym obrusem, błyszczało dyskretnie srebro. Adw. Leriot zaprosił do siebie małe kółko przyjaciół. Rozmowa, która po kolei schodziła na najrozmaitsze tematy, znalazła wreszcie trwałe punkty i oto goście słuchali teraz z uwagą opowiadania pana domu. Umiał doskonale opowiadać i sytuacje, o jakich mówił, nabierały w jego słowach plastycznej wyrazistości.

— Nasz zawód stawia nas często w obliczu groteskowych tragicznych albo komicznych wypadków. Opowiem wam historię, która wydarzyła się dopiero niedawno temu i której do tej pory całkowicie jeszcze nie rozumiem.

Fakty same przez się banalne przedstawiają się w streszczeniu następująco: ogród Luxemburski około godz. pierwszej popołudniu.

Jest ciepło i słonecznie.

Stenotypistki i szwaczki śpieszą szybko do swych jadłodajni; zmęczeni urzędnicy wracają szybko do domu; przechadzają się też tamtędy studenci o wyzywających albo znudzonych minach. Tak wygląda miejsce akcji.

Na krześle opartym o drzewo siedzi jakiś lichy ubrany człowiek; jego obuwie jest zniszczone i widać, że od tygodni nikt go nie czyścił. Człowiek ten na pewno nie jest bogaty. Patrzy gdzieś przed siebie i sprawia wrażenie, jak gdyby wciąż bez przerwy przetrawiał jedną i tę samą myśl. Na przechodniów patrzy tak, jak patrzy się czasem na płynącą wodę rzeki.

Nagle zrywa się, twarz jego wyraża w tej chwili wściekłość, zgrzyta zębami i jednym sko-

kiem znajduje się obok jakiegoś Hindusa, który przechodzi aleją.

Rzuca się na niego i zaczyna się walka.

Obaj szamocą się i padają na ziemię.

Mój klient chwycił swego przeciwnika za gardło i mimo jego rozpaczliwej obrony dławił go coraz silniej i silniej, bijąc przy tym głową Hindusa o ziemię. Z ust nieszczęśliwego dobywa się jęk, który coraz bardziej słabnie, aż wreszcie milknie.

Cały wypadek trwał zaledwie minutę.

I oto na ziemi leży z rozłożonymi rękoma o nabrzmiałej twarzy trup nieszczęsnego Hindusa. Pobity dotkliwie i omal nie zlineczowany przez oburzony tłum zabójca zostaje odstawiony na komisariat, gdzie oświadcza, że będzie ze znawał tylko w obecności swego obrońcy.

— Ależ musiał przecie podać jakiś powód za bójstwa — przerwała niecierpliwie młoda kobieta, siedząca obok opowiadającego.

Adwokat uśmiechnął się i ciągnął dalej:

— Jest to właśnie punkt, w którym zwykła petitowa notatka zaczyna być interesująca. Zabójca mnie powierzył swoją obronę, wobec czego odwiedziłem go w jego celi. Zobaczyłem przed sobą łagodnego, pełnego rezygnacji człowieka, liczącego niespełna 30 lat. Jego spojrzenie było smutne, głos cichy, ale pewny i przekonujący.

Poprosiłem go najpierw o nazwisko.

— Nie wiem — odparł na to — nie wiem, jak się nazywam.

Nalegałem na niego, ale nie osiągnąłem nicze-

go; potrząsał tylko głową i bezradnym wzruszeniem ramion dawał mi do zrozumienia, że nie ma pojęcia, jak się nazywa.

Kiedy zniechęcony jego uporem, poniesiałem dalszych prób, podniósł się z tapczanu i przez dłuższą chwilę przemierzał całą przedkimi nerwowym krokiem.

Potem rzekł nagle:

— Proszę mnie wysłuchać, panie doktorze. Jakkolwiek wiem, że gotów mnie pan uznać za wariata, opowiem panu wszystko dokładnie tak, jak się wydarzyło. Do tej pory nie śmiałem tego zrobić. W każdym jednak razie mogę pana zapewnić, że jestem zupełnie normalny, choćby nawet pan miał przez chwilę sądzić inaczej.

Przyjechałem do Paryża, by znaleźć tu pracę; było to wkrótce po całkowitej, ostatecznej ruinie moich rodziców, ruinie, która zmusiła mnie do wyprzedania wszystkiego, cośmy mieli. — Mój ojciec w przystępie rozpacz popułił samobójstwo, a matka wkrótce potem umarła na gle na udar serca. Po przybyciu do Paryża zachorowałem obłożnie i musiałem przez trzy miesiące leżeć w szpitalu. Kiedy wyzdrowiałem opuściłem go z 40 frankami w kieszeni.

Wieczorem trzeciego dnia, który podobnie jak jak poprzedni spędziłem na szukaniu pracy, byłem bez grosza przy duszy. Czy wie pan, co to znaczy? Nie miałem nic prócz dość jeszcze przyzwoitej garderoby. Pogoda dopisywała — był ciepły, majowy wieczór. Poszedłem przez Bulwary w kierunku starych fortyfikacji i usiadłem tam na ławce.

Było to 27 maja 1921.

Byłem tak zmęczony, że zasnąłem. Nagle w śnie miałem uczucie, jak gdyby czyjeś ręce błądziły wzdłuż mego całego ciała. Początkowo nie zwracałem na to uwagi. Potem jednak zbu-

PAŁAC HEARSTA NA SPRZEDAŻ

Potentat prasowy zmniejsza sumę podatku spadkowego

Amerykański król prasowy William Randolph Hearst postanowił sprzedać swój pałac St. Donat, znajdujący się w południowej Walii z widokiem na kanał Brystolski.

Zamek ten został zbudowany w XIII wieku przez jednego z normañskich rycerzy.

Hearst kupił go

ujrzawszy zdjęcia tego zamku w jakimś dzienniku angielskim i od owego czasu w ciągu 30 lat przebudowywał go, restaurował i zwoził doń najróżniejsze rzadkie okazy sztuki.

Aczkolwiek restauracja i wewnętrzna przebudowa zamku kosztowała Hearsta

1,200,000 dolarów,

przyjeżdżał on tam bardzo rzadko i na nader krótki czas. Ale zamek zawsze był gotów na przyjęcie właściciela. Pokoje były wietrzone i sprzątane codziennie, a w kominkach paliły się polana drzew nawet w letnich miesiącach.

St. Donat powoli przekształcił się w niezwykle bogate muzeum unikatów

zamknięte jednak dla oczu ludzkich,

z wyjątkiem tych dni, gdy wrota zamku otwierano szeroko dla zabaw dobroczynnych.

Położenie zamku nie ma wprost sobie równego. Zamek stoi wśród ogromnego parku, liczącego 1,300 akrów, a z jego okien rozpościera się wspaniały widok na kanał Brystolski. Cudowny park

schodzi tarasami od stóp zamku aż do morza.

Sredniowieczny styl fasady zachowany został w całej czystości. Ale wewnątrz przeprowadzono oświetlenie elektryczne i urządzono centralne ogrzewanie. Zamek ma 90 pokoi, w tym 30 sypialni, każda z własną łazienką.

Na końcu parku znajduje się basen do pływania, największy w Anglii, w którym woda przez cały rok utrzymana jest w tej samej temperaturze.

Samo urządzenie tego basenu kosztowało Hearsta 100,000 dolarów.

Hearst jest w najwyższym stopniu gościnnym człowiekiem i wystarczy nawet najbar-

dziej przelotna z nim znajomość, aby otrzymać zaproszenie na pobyt w jednej z jego posiadłości. Jedynie do zamku St. Donat nie zaprasza on prawie nikogo.

Goście zapraszani są przeważnie albo do jego posiadłości kalifornijskiej w St. Simeon, albo do Barbokory w Meksyku, gdzie dobra jego liczą milion-akrów.

St. Simon jest najulubieńszym miejscem pobytu Hearsta, to też nie ustaje w upiększaniu go i powiększaniu, aczkolwiek już obecnie zajmuje ono 275 tysięcy akrów. Sam zamek tamtejszy przypomina katedrę hiszpańską.

W parku zainstalowano cały zwierzy-
niec,

gdzie na wolności wędrują zebry, żyrafy i bawoły. Wokół zamku urządzona jest tak zwana bawarska wioska z niewielkimi domkami, dokąd Hearst zaprasza swych przyjaciół i znajomych. Domki rozmieszczone są tak daleko jeden od drugiego, a także od zamku, że na obiad goście zjeżdżają się samochodami.

Obiad podaje się codziennie na złotej zastawie, ale z papierowymi serwetkami

jedno z dziwactw Hearsta.

Jego skarby artystyczne są wprost niezliczone i tak wielkie, że dwie trzecie z nich leży jeszcze nieposegregowane na składach nowojorskiego urzędu celnego. Tamże, między innymi, znajduje się cały stary klasztor, przewieziony po rozbiórce z Włoch.

Skarby te oceniane są mniej więcej na
15 do 20 milionów dolarów.

Obecnie Hearst przystąpił do powolnej likwidacji swego olbrzymiego majątku. Ukończył on obecnie 75 lat i wedle jego własnych słów „poznał już marność życia”. Ale jeśli umrze, nie zdążywszy zlikwidować części swego majątku, podatek spadkowy osiągnie olbrzymie sumy i spadkobiercy jego będą musieli sprzedać szybko wszystkie jego kolekcje. A wówczas cena ich od razu, oczywiście spadnie.

Tę samą linię postępowania stosuje obecnie Hearst także w sprawach swych rozległych in-

Znów zamordowano żyda w obozie koncentracyjnym w Niemczech

Paryż, 21. 9. ZAT. Z Enden w Niemczech donoszą: W ubiegłym tygodniu w obozie koncentracyjnym Bergenmoor zabity został 57-letni F. Weinstein. Szturmowcy znęcali się nad Weinsteinem i jeden z nich Einrich Laber uderzył go w głowę kolbą od karabinu, na skutek czego Weinstein zmarł.

Rodzina Weinsteina otrzymała zawiadomienie, iż „został zastrzelony podczas próby ucieczki”. — Zwłoki zaś jego spopielono w krematorium.

—00—

Egipt zaprosi lekarzy żydowskich?

Kair, 21. 9. PAT. Jeden z lekarzy egipskich, Muzulmanin, poruszył w prasie sprawę ewentualnego zaproszenia do Egiptu Żydów-lekarzy z Niemiec, Austrii i Włoch. Wnioskodawca, powołując się na niski ogólny poziom organizacji i wyrobienia fachowego miejscowego świata lekarskiego, widzi możliwość pewnego zaradzenia temu przez ułatwienie praktyki, zwłaszcza na prowincji, wybitniejszym medykom Żydom.

—00—

Przed zakończeniem dyskusji w Genewie

Genewa, 21. 9. (T.) W dniu wczorajszym obradowały komisje Zgromadzenia. Na komisji 6-tej dyskutowano sprawy mandatowe. Delegacja polska głosu nie zabierała, ponieważ sprzecyzowała swoje stanowisko przed paru dniami na Radzie Ligi Narodów.

Dzisiaj zbiera się plenum Zgromadzenia, aby zakończyć dyskusję generalną.

CZYTELNIKU!

Jesteś świadkiem ciekawego wydarzenia — podziel się z Redakcją. Telefon 136-89.

interesów. Zaczyna powoli zmniejszać liczbę wydawanych przez siebie dzienników i czasopism i wyrzekł się samodzielnego kierownictwa 28 gazet i 18 stacji radiowych. Przekształcił się w dyrektora akcyjnego towarzystwa, jednego z największych na świecie

z pensją 500.000 dolarów rocznie.

Kapitał tego towarzystwa akcyjnego, jak mówi, sięga 220 milionów dolarów.

dziłem się i otworzyłem oczy: nade mną pochylał się jakiś człowiek o ciemnej twarzy, a ręce jego dotykały mego czoła. Poruszyłem się, osobnik ów przestraszył się i uciekł. Musiałem pobic za nim. Czuję, że popycha mnie do tego jakiś tajemniczy przymus. Ta uporeczywa, pospieszna gonitwa w nocy strasznie mnie wyczerpała, gdyż po wyjściu ze szpitala byłem jeszcze zupełnie osłabiony. Od czasu do czasu uciekający odwracał się i żółte światło latarni ulicznej oświetlało jaskrawo twarz fakira, podobną do tych, jakie widuje się często na rycinach w gazetach.

Uciekający skręci nagle na rogu ulicy i znikł w mrokach, a ja upadłem, jakby ugodzony w głowę, na bruk. Dlaczego ścigałem tego człowieka? Nie mógłby mi przecież niczego zrabować.

Mimo to czułem się jakoś nieswojo; gnębiło mnie jakieś uczucie podobne do tego, które opada nas, kiedy nie możemy sobie przypomnieć czegoś niesłychanie ważnego. Było to uczucie chaosu i pustki, jak gdyby moja jaźń została w jakiś dziwny sposób nagle o małą cząstkę pomniejszona. Zdawało mi się, że tracę równowagę psychiczną i spadam gdzieś w otchłań jak przedmiot, któremu zabrano jego punkt ciężkości.

Opowiadam to panu bardzo źle, nieprawdą i wszystko to musi wydawać się panu niejasne

i zagmatwane, ale wiadomo przecie, że słowa, nie mogą wyrazić wielu uczuć.

Chciwy, bezlitosny los zabrał mi wszystko, moich rodziców, mój dom, majątek, moje ostatnie oszczędności, nic więcej nie posiadałem, a mimo to byłem pewny, że ten tajemniczy człowiek jednak mi coś zrobował.

By przewyciężyć to uczucie, powiedziałem głośno:

„Zdaje mi się biedaku, że zwariowałeś“.

I oto nagle skonstatowałem, że nie mogę przypomnieć sobie swego nazwiska! Jakkolwiek głowiłem się nad tym, nie mogłem go sobie przypomnieć. I nagle zrozumiałem tę straszną rzecz, która się stała: nędznik ukraść mi jedyną wartościową rzecz, jaka mi jeszcze pozostała, to, co dawało mi w życiu jeszcze jakąś pozycję i robiło ze mnie mimo wszystko uczciwego człowieka: ukraść mi moje nazwisko!

Naturalnie teraz będzie mnie pan uważał za głupca i powie pan, że to wszystko jest niemożliwe, a ja cóż ja? Mogę tylko raz jeszcze pana zapewnić, że jestem zupełnie normalny.

Od owego wypadku życie moje przemieniło się w piekło. Straciłem swoje ja, nie byłem już sobą, nie miałem więcej żadnej identyczności. Chciałem np. objąć jakąś posadę. Wszystko było już na najlepszej drodze, ale kiedy kazano mi podpisać kontrakt, stawałem bezradny, drę-

czyłem daremnie swą pamięć i ponieważ nie byłem w stanie przypomnieć sobie nazwiska, nie dostawałem zajęcia. Później wynajdywałem sobie wedle potrzeby najrozmaitsze nazwiska — które odtąd stale zmieniam, gdyż żadne z nich nie jest tym, którego chcę, żadne nie jest moim... Niedawno temu ujrzałem w Luxemburgu tego nędznika... Poznałem go natychmiast. — rzuciłem się nań nieprzytomny z wściekłości, a jaki był koniec, to pan już wie...“

Adwokat umilkł. Jeden z jego gości, lekarz dr Maxen wzruszył ramionami i rzekł ironicznie:

— By skonstatować obłąd tego człowieka, nie trzeba było nawet mojej diagnozy, nieprawdaż?

— Czy był obłąkany? — rzekł Lertot — tego nie wiem. W każdym razie przy zamordowanym Hindusie znaleziono notes z następującą notatką: „27 maja 1921. Bulwary obok fortyfikacji. Eksperyment się udał“. Ponadto znaleziono papiery na nazwisko Jana Pasreau. Później ustalono, że było to prawdziwe nazwisko mego klienta. Personel szpitala, w którym klient mój przebywał w leczeniu, potwierdził to z całą stanowczością. A więc czy mój klient był szaleńcem? Nie sądzę. Zaszedł tu raczej wypadek jakiejś sugestii, wypadek coprawda tajemniczy i niezrozumiały...“

Kraków stanowi dwa okręgi wyborcze

Skład kolegów wyborczych. — Jak reprezentowane będą poszczególne organizacje?

Wojewoda krakowski dr Tymiński wydał już zarządzenie o wyborach do zgromadzeń okręgowych, mających ustalać kandydatury na posłów do Sejmu. W myśl tego zarządzenia Kraków dzieli się na dwa okręgi wyborcze, a mianowicie okręg Nr 80 obejmujący komisariaty policji oznaczone numerami I, II i III, oraz okręg Nr 81 obejmujący tereny komisariatów Nr IV, V i VI.

W okręgu Nr 80 Rada Miejska wyśle do Zgromadzenia 25 delegatów, Izba Handlowa 7, Izba Rzemieśnicza 3, organizacje zawodowe pracowników fizycznych 13, pracowników umysłowych 7, Izba Lekarska 3, Izba Adwokacka 2, Izba Notarialna 1, Krak. Tow. Techniczne 3, Katolickie Stow. Kobiet 7, „Wi-

zo” 1, Rodzina Wojskowa 1, Rodzina Policyjna 1, Uniwersytet Jagielloński 3, Akademia Górnicza 3, Akademia Sztuk Pięk. 1, Ak. Handlowa 1.

W okręgu 81, obejmującym m. in. dzielnicę żydowską Krakowa, Rada Miejska wyśle 31 delegatów, Izba Przemysłowo - Handlowa 7, Izba Rzemieśnicza 3, związki zawodowe pracowników fizycznych 16, związki pracowników umysłowych 8, Izba Lekarska 3, Izba Adwokacka 2, Izba Notarialna 1, Krakowskie Tow. Techniczne 2, Związek Budowniczych 1, organizacje kobiece 5 (w tym Wizo 2, Rodzina Wojskowa 1, Rodzina Policyjna 1, Związek Pań Domu 1).

Zuchwały napad na ul. św. Agnieszki

Opryszek wyrwał kobiecie torebkę z 600 złotymi.

Na ul. św. Agnieszki dokonano wczoraj w godzinach wieczornych zuchwałego napadu rabunkowego. O godz. 9 wieczorem wracała do domu Eleonora Bochenkowa, zamieszkała przy ul. św. Agnieszki 2, właścicielka sklepu. W klatce schodowej z ciemności wyłonił się jakiś osobnik, który silnym uderzeniem w głowę oszołomił ją, a następnie wyrwał jej z ręki torebkę ręczną, zawierającą cały utarg dzienny ze sklepu w sumie blisko 600 zł.

Opryszek rzucił się do ucieczki i wybiegł na ulicę. Krzyki ograbionej kobiety ściągnęły na schody lokatorów domu, a również jej synów którzy puścili się w pogoń za bandytą, lecz nie zdołali go już dopędzić. Znalaziono natomiast czapkę złoczyńcy, zagubioną w czasie ucieczki. Zawiadomiona o napadzie policja wdrożyła dochodzenia, celem wykrycia rabusia.

Dwa śmiertelne wypadki

Na moście Kielce — Suchedniów wydarzył się tragiczny wypadek, któremu uległ Stanisław Obara, robotnik z Kielc. Gdy Obara usiłował wskoczyć na samochód ciężarowy, załadowany kamieniem, potknął się i upadł pod koła samochodu tak nieszczęśliwie, że poniósł śmierć na miejscu.

Drugi śmiertelny wypadek miał miejsce we wsi Ostojów pod Kielcami. Paweł Bujnowski, wracając z pracy przez most kolejowy, wskutek niewytłumaczonej dotąd przyczyny spadł z mostu, wysokości 10 metrów, doznając bardzo ciężkich obrażeń. Wkrótce po przewiezieniu go do szpitala zmarł.

Podpałała własny dom w Borku Fałęckim

Wierzyciel niesłusznie posądzony o nakłanianie do zbrodni

W domu należącym do Rozalii Krupnikówny, na terenie Borku Fałęckiego, wybuchł w nocy na 29 czerwca br. pożar. Ogień ukazał się jednocześnie na klatce schodowej, oraz przed komórką jednego z lokatorów. Na szczyście lokatorka śpiąca w izbie tuż przy schodach poczuła dym i wszczęła alarm, dzięki czemu ogień ugaszono w zarodku. Jak się okazało, w obu miejscach objętych płomieniami podłożone i podpalone zostały szmaty nasyczone naftą. W wyniku dochodzeń zatrzymano, jako podejrzaną o podpalenie, samą właścicielkę domu, Rozalię Krupnikównę, oraz zamieszkałego w Borku Fałęckim Emanuela Ginziga, podejrzanego o nakłanianie jej do popełnienia tej zbrodni. Prze-

ciwko obojgum sporządzono akt oskarżenia, który wskazywał, że Ginzig, u którego Krupnikówna w swoim czasie kupiła ten domek i była mu jeszcze dłużna 1400 zł., nie mogąc od niej odzyskać należności, ze względu na jej ciężką sytuację materialną, miał ją namówić do spalenia domu i zwrócenia mu długu z otrzymanej premii asekuracyjnej.

Oboje stanęli wczoraj przed Sądem Okr. Na rozprawie Krupnikówna przyznała się do winy podpalenia domu, natomiast Ginzig wyparł się winy. Przewód sądowy potwierdził te zeznania, wobec czego sąd skazał Krupnikównę na 1 rok więzienia, z zawieszeniem wykonania kary na 3 lata, zaś Ginziga całkowicie uwolnił.

Ujęcie spółników zbira Zarzyckiego

Bodzioch i Styrna powędrowali do więzienia w Tarnowie

W okresie kłedy szajka bandycka Zarzyckiego siała strach i zniszczenie na terenie powiatu brzeskiego i okolicznych, głośne było nazwisko bandyty Ignacego Bodziocha, prawej ręki masowego mordercy z Niezdowa. Wraz z Zarzyckim, Bodzioch dokonywał licznych napadów z bronią w rękę, znacząc krwawymi śladami szlak swych zbrodniczych wędrowek po Małopolsce. Po zastrzeleniu Zarzyckiego w r. 1937 Bodzioch nagle znikł z horyzontu i od tej chwili nie wiadomo było gdzie się podziwia. Jedynie od czasu do czasu dokonywano w różnych miejscowościach Małopolski zuchwałego grabieży, czy napadu rabunkowego

świadczącego o wielkiej wprawle sprawcy w rzemiośle bandyckim. Niemniej sprawcy pozostawali przez dłuższy czas niewykryci.

Policja nie zrezygnowała jednak z unieszkodliwienia ukrywającego się zbira. Bodziochowi po prostu deptano po piętach i w końcu zdołano go ująć w Szczepanowie k. Brzeska. Okazało się, że Bodzioch ukrywał się pod przybranym nazwiskiem. Stwierdzono też, że w ciągu ubiegłego roku dokonał on kradzieży z włamaniem i rozpruciem kas ogniotrwałych w Ubezpieczalni Społecznej w Bochni, w Kasie Stefczyka w Rajbrocie, w Zarządzie Gminnym w Wierzchosławicach, oraz w Spółce Mleczarskiej

w Mikłuszowicach, a ponadto dokonał rabunku na plebanii w Zaliptu i licznych kradzieży — mniejszego kalibru.

Ujęcie Bodziocha ułatwiło również unieszkodliwienie drugiego spółnika Zarzyckiego, który przez dłuższy czas grasował wespół z Bodziochem. Jest to Leopold Styrna. W szajce Zarzyckiego odgrywał on rolę „szefa wywiadu”. — Dzięki swemu ujmującemu wyglądowi i grzecznemu obejściu, przy pomocy wrodzonego sprytu, Styrna wędrując od wsi do wsi, potrafił bez wzbudzenia czyichkolwiek podejrzeń — nawiązać kontakt z ludnością i wypatrywać co zamożniejszych gospodarzy i przemysłowców. Gdy zbierał dostatecznych informacji co do ich majątku, miejsca ukrycia gotówki lub kosztowności, Styrna „naprowadzał” na nich Zarzyckiego, Bodziocha, Batkę i pozostałych członków szajki, którzy dokonywali rabunku. Po likwidacji bandy Zarzyckiego Styrna nie zaprzestał swej działalności i z bronią w rękę „pracował” samodzielnie, dopuszczając się licznych kradzieży i rabunków na terenie okolicznych powiatów. Niedawno nawet, jako notorycznego bandytę i zbrodniarza, niebezpiecznego dla otoczenia i dla mienia ludności, zesłano go do obozu odosobnienia w Berezie Kartuskiej. Po zwolnieniu go Styrna powrócił na teren powiatu brzeskiego, gdzie ponownie nawiązał kontakt z Bodziochem i wznowił swą zbrodniczą działalność. Obecnie, po ujęciu Bodziocha, zdołano również osaczyć Styrnę w jego dobrze zakonspirowanej kryjówce. Zbira ujęto i wraz z Bodziochem odstawiono do więzienia w Tarnowie Obydwaj odpowiadać będą przed sądem okręgowym w Tarnowie.

—oo—

P. wicepremier w Krakowie

W drodze powrotnej z urlopu wypoczynkowego przejeżdżał wczoraj przez Kraków p. wicepremier inż. Eugeniusz Kwiatkowski.

Manifestacja w sprawie Śląska zaolzańskiego

Prezydium rady obwodowej O. Z. N. Kraków Miasto przygotowuje urządzenie w Krakowie manifestacji, mającej zadokumentować solidarność społeczeństwa krakowskiego ze stanowiskiem Polaków za Olzą w ich walce o słuszne prawa samostanowienia.

Towarzysze Maruszczyki przed sądem

Przed Sądem Okr. w Wadowicach odbędzie się w dniu 25 bm. proces współników Nikifora Maruszczyki, a mianowicie: Władysława Sparzyńskiego i Józefa Żbika. Sparzyńskiemu akt oskarżenia zarzuca współudział w 4 napadach rabunkowych, oraz usiłowane zabójstwo posterunkowych policji państwowej: Rudolfa Jakubowskiego i Kazimierza Tumilowicza, których postrzelił w czasie obławy w Tarnawie Dolnej pod Wadowicami. Żbik odpowiadać będzie za udział w pobiciu Wojciecha Piekarczyka w Krakowie, któremu zadano ranę ciężką lewego ramienia oraz postrzał w płuca.

—oo—

REPERTUAR TEATRU MIEJSKIEGO

Środa, godz. 8 wlecz.: „Jan”.

REPERTUAR KINOTEATROW

ADRIA: „Perły korony” (Sacha Guitry) i „Diabelska eskadra” (Richard Dix).
 APOLLO: „Marco Polo” (Gary Cooper)
 ATLANTIC: „Pensjonarka” (Deanna Durbin) i „Wzgardzona” (John Boles, Barbara Stanwyck).
 LOPP: „Dla kobiety” (Clark Gable, Myrna Loy) i „Noce egipskie” (Eddie Cantor).
 PROMIEN: „Znachor” (K. Junosza-Stępowaki)
 MUZEUM: „Królowa dżungli”.
 STELLA: „Łódź śmierci”.
 SWIT: „Drapieżne małżeństwo”.
 SZTUKA: „Przygoda w Szanghaju” (Dolores del Rio, Georg Sanders, i inni).
 UCIECHA: „Robin Hood” z Errolem Flynnem i Olivią de Havilland.
 WANDA: „Złotowłosa” (Jeannetta MacDonald i Nelson Eddy)

Poszukiwania policji krakowskiej

Kim była tajemnicza samobójczyni z Warszawy?

Na peronie dworca kol. w Warszawie rzucała się pod pociąg w dniu 1 września b. r. młoda, licząca ok. 20 lat dziewczyna, która poniosła śmierć na miejscu. Dotychczas nie udało się ustalić tożsamości samobójczyni, wobec czego stołeczna policja zwróciła się do Urzędu śledczego w Krakowie o rozpoczęcie dochodzeń na terenie woj. krakowskiego. — Szczegóły mogące dopomóc w ustaleniu tożsamości desperatki są następujące:

Wiek ok. lat 20, wzrost średni, szczupła, ciemna blondynka, nos nieco zadarty, suknia

granatowa, rękawiczki ażurowe. Przy zwłokach znaleziono kartkę z napisem: „Hanna, urodzona w r. 1910”, oraz fotografię kobiety z napisem „Marta” i dalszymi dwoma, nieco zatartymi słowami, które prawdopodobnie oznaczają: „Stalińska Stanisława”. Przed samobójstwem dziewczyna ta wypytywała kolejarzy o niektórą pociągi i wedle twierdzeń tych kolejarzy, mówiła po polsku akcentem cudzoziemskim. Ktokolwiek mógłby udzielić w tej sprawie wyjaśnień, proszony jest zaawiadomić najbliższy urząd policyjny.

Sensacyjny proces o zabójstwo męża i zięcia

Dwie kobiety na ławie oskarżonych

Donosiliśmy w swoim czasie o zajściach, wywołanych na cmentarzu rakowickim przez tłum, uczestniczący w pogrzebie kaflarza z ul. Emaus ś. p. Kluski. Obecne na pogrzebie żona zmarłego Domicela Kluskowa i matka jej Wiktoria Niemiec znalazły się pod ostrzałem zarzutów, stawianych im przez przybyłych na pogrzeb świadków, że uśmierciły Kluskę, bijąc go po głowie wałkiem od ciasta i powodując pęknięcie czaszki. Krwa- wa to zajście rozegrało się wieczorem, kiedy Kluska powrócił do domu w stanie pijanym. Nazajutrz przewieziono go nieprzytomnego do szpitala, gdzie wkrótce zmarł.

Po zajściach na pogrzebie, sprawą zainteresowała się policja. Obie kobiety aresztowano, a w dniu dzisiejszym żona i teściowa tragicznie zmarłego zasiadły na ławie oskarżonych, odpowiadając z art. 230 par. 2 K. K. t. j. o spowodowanie śmierci przez umyślne zadanie ciężkiego uszkodzenia ciała. Proces, któremu przewodniczy s. o. dr Nowosielski, toczy się na wypetnionej po brzegi publiczności sali nr 18 sądu okręgowego. Oskarża prok. dr Gajewski. Zeznaje kilkunastu świadków. Obu kobietom grozi kara do 10 lat więzienia.

Tajemnicza eksplozja w Łodzi

Łódź 21. 9. PAT. W dniu 20 września w godzinach wieczornych na klatce schodowej domu przy ul. Zachodniej 72 miała miejsce eksplozja materiału wybuchowego, na skutek czego została zniszczona klatka schodowa oraz drzwi wejściowe, prowadzące do siedziby Związku Nauczycielstwa Polskiego w Łodzi oraz do mieszkania prywatnego niejakiego Joskowicza. Siłą wybuchu odłamki strzaskanych

szyb i tynków poraniły lekko 5 osób znajdujących się w lokalu Z. N. P. oraz na klatce schodowej. Jedna osoba nieustalonego dotychczas nazwiska, znajdująca się w czasie wybuchu na klatce schodowej, poniosła śmierć na miejscu. Niezwłocznie po wypadku przybyły na miejsce władze prokuratorskie i sądowe, wszczynając energiczne śledztwo, które do tej pory trwa.

WIADOMOŚCI SPORTOWE

DOSKONAŁY WYNIK NA 1000 M.

W biegu na 1000 mtr. w Buadepszcie doskonały czas uzyskał Węgier Szabo — 3:53,6 min.

TURNIEJ TENISOWY W MERANIE

W Meranie zakończony został międzynarodowy turniej tenisowy, w którym m. in. startował Baworowski. Wyniki finałowe notujemy: w grze pojedynczej pań: Sperling — Horn 6:2, 6:1.

w grze podwójnej pań: Sperling — Horn przeciwko Heitmann — Manfredi 6:1, 6:1,

w grze mieszanej: Sperling — Journu przeciwko Tonolli — Beuthner 6:2, 6:4,

w grze pojedynczej panów: Cejnar — Szigeti 9:7, 8:6, 6:2,

w dublu panów: Taroni — Quintavalle kontra Boussus — Journu 4:6, 6:3, 6:3, 6:1.

W turnieju pocieszenia gry pojedynczej panów Baworowski pokonał czeskiego tenisistę Melzera 6:1, 6:4.

OSTATECZNY SKŁAD POLSKI NA MECZ Z JUGOSŁAWIĄ

W niedzielnym meczu piłkarskim przeciwko Jugosławii w Warszawie drużyna Polski wystąpi w następującym składzie:

Madeyski, Szczepaniak, Gałeczki, Góra, Piec II, Dytko, Piec I, Piątek, Korbas, Wilimowski, Wodarz.

Rerezwa: Rudnicki, Michalski, Nyc, Kniola, Wostal.

Piłkarze jugosłowiańscy przyjadą do Warszawy we czwartek wieczorem o godz. 23.

Tegoroczne wyniki drużyny jugosłowiańskiej w meczach międzypaństwowych były następujące:

z Polską 0:1 w Białogrodzie, z Italią 0:4 w Genui, z Belgią 2:2 w Brukseli, z Czechosłowacją 1:3 w Zagrzebiu, z Rumunią 1:0, 1:1.

TENISOWE MISTRZOSTWA KRAKOWA

Zakończony został turniej tenisowy o mistrzostwo Krakowa.

W finale gry mieszanej Parafińska — Horain (AZS) pokonali parę Sławikowska — Ogrodziński (Cracovia) 6:2, 6:0.

W finale gry podwójnej panów Lechner — Ogrodziński (Cracovia) zdobyli tytuł mistrzowski bez walki, gdyż para Navratil — Horain przy stanie 6:3, 1:3, przerwany w niedzielę, nie kontynuowali meczu wobec wyjazdu Navratila.

Mistrzem juniorów został Buchalik (Rybnik), który w finale pokonał Hoffmana (Bielsko) 6:3, 6:4.

KRAKOWSKIE DRUŻYNY NA DOCHÓD K O. Z. P. N.

W nadchodzącą niedzielę do dni. ligowe drużyny Krakowa rozegrają mecze na prowincji na dochód krakowskiego O. Z. P. N., a mianowicie:

W Kielcach Cracovia rozegra spotkanie z reprezentacją tego miasta.

W Tarnowie Wisła grać będzie z reprezentacją podokręgu tarnowskiego.

KRAKÓW — ŚLĄSK W SZCZYPIORNIAKU

W dniu 9 października br. odbędzie się międzyokręgowy mecz szczypiorniaka Śląsk — Kraków. W związku z tym kpt. krakowskiego Związku wyznaczył 25 zawodników z czołowych klubów krakowskich, którzy odbywać będą dwa razy w tygodniu mecze treningowe.

— a to pan zna?

BILANS

W Londynie kursuje obecnie spora broszura w zielonej okładce, zaopatrzonej tytułem:

„Co zrobiła Liga Narodów dla sprawy pokuju?”

Kto uchyli okładkę, znajdzie wewnątrz kilkadziesiąt białych, niezadrukowanych kartek...

SUBTELNA RÓŻNICA

— Jaka jest różnica pomiędzy dawną i obecną polityką angielską:

— Lord Baldwin mówi: „Nie, ponieważ...”, sir Chamberlain mówi: „Tak, ale...”

JĘZYK ADWOKACKI

Jednemu z adwokatów stołecznych „wypsnął się” w zapale krasomówczym taki zwrot:

— ...a na zakończenie proszę, by wysoki sąd zechciał wziąć pod uwagę, że mój klient jest w najwyższym stopniu krótkowidzem, wobec czego nie mógł widzieć fatalnych następstw swego czynu!...

ORTOGRAFIA

Mały Miecio pisze zadanie domowe.

— Tatusiu — zapytuje — jak się pisze słowo „uczciwy”?

— Przez duże „U”.

— Dlaczego?

— Bo to wyjątek.

W BIURZE PASZPORTOWYM

Przed wystawieniem paszportu urzędnik pyta:

— Czy pan ma jakieś znaki szczególne?

— Tak jest. Wycięto mi ślepą kizkę.

RECEPTA

— Jak pani to właściwie czyni, że mąż jest do pani tak przywiązany?

— Mam bardzo zwykły sposób. Od czasu do czasu urywam parę guzików u jego spodni i wówczas mąż zdaje sobie sprawę, że beze mnie nie mógłby żyć.

TO ZALEŻY

— Czy pani poślubiłaby prostego człowieka, gdyby ten miał dużo pieniędzy?

— To zależy — odpowiada zagadnięta — a ile pan ma?

FILOZOF

— Emil zeni się z mniejszą z tych dwu siostr.

— No tak, z dwojga złego wybiera mniejszą.

ŚWIETNA OKAZJA

Malarka: Czy macie coś przeciw temu, że ja będę malować na waszym polu?

Wieśniak: Skądże, tak czy tak chciałem wystawić stracha na wróble.